

Konoplan

GLASILO KOLEKTIVA IN DUPLATI JARŠE

ŠT. 5 — X
MAJ 1961
CENA 10 DIN

O_b

69. rojstnem
dnevu

našega dragega predsednika Tita si želimo, da
bi nas še mnogo let vodil v boljšo bodočnost

Osebni dohodki

Sprejeto in uzakonjeno načelo, da z ustvarjenim dohodkom razpolaga kolektiv skoraj v celoti sam, nam daje stvarne možnosti za uveljavitev bolj naprednega razdeljevanja osebnih dohodkov. Ta napredek pa je dosežen s tem, da nimamo več potrebe po nekem centralnem, edino zveličavnem tarifnem pravilniku s tarifnimi postavkami. Praktično smo od tega v našem podjetju odstopili že lansko leto, ko smo uvedli kompleksno nagrajevanje. Tarifni pravilnik, kot je bil sprejet leta 1959, nima več tistega pomena, ki ga je imel tedaj. In prav je, da ga nima. Kajti če bi ga imel, bi bili naši prejemki kaj klavrni v času, v katerem živimo. Kadar pa se pomenek med prijatelji ali znanci zasuče na vprašanje standarda, še vedno slišimo, da smo slabo »plačani«, da imamo le »45 din na uro«. Nismo se še navadili gledati in vrednotiti skupnih prejemkov. Še vedno imamo dinar, prisluzen z učinkom, za manj vreden od tistega, ki nam ga jamči pravilnik. To je pravzaprav razumljivo. Do nedavnega smo živeli v sistemih, ko nam je dejansko nekdo odredil zaslužke. Pred vojno kapitalist s strogo odrejeno plačo, po vojni pa država z zakoni in tarifnimi komisijami, vendar pa je država v zadnjih letih dopuščala možnost dodatnega nagrajevanja glede na večjo prizadevnost pri delu (nagrade, premije, dobček).

Z uvedbo dohodka kot nove oblike ugotavljanja kaj je »naše in kaj je moje«, kaj je treba odvesti skupnosti kot prispevek za sredstva, s katerimi upravljamo, se ti odnosi bistveno spremene. Dohodek ustvarjajo delavci. Tisti, ki strojem neposredno strežejo, ki skrbijo, da stroji nemoteno teko in tisti, ki izdelke prodajajo. Z eno besedo — ves kolektiv. Zato je prav, da o tem tako važnem vprašanju res odloča kolektiv kar najbolj neposredno. V ta namen smo predlagali, da bi za bodoče opustili centralni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. V neki obračunski dobi ustvarjena sredstva, recimo v enem mesecu, bomo razdelili po obratih ali tako imenovanih obračunskih enotah, po točno določenih in v proizvodnih obratih nedvoumni kriterijih. Proizvodni obrati bodo torej dobili večino dohodkov. Kako si jo bodo med seboj razdelili, je popolnoma njihova stvar. Važno pri tem je le to, da smo sedaj res prišli do tega, da bolj kot kdajkoli poprej velja načelo: več ko bomo naredili, več bomo delili. Druga izredno važna pridobitev pa je, da delavci sedaj res lahko bolj sodelujejo pri obravnavanju in pri reševanju vprašanj delitve osebnih dohodkov. Obratni pravilnik je pač mnogo boljši, delavstvu mnogo bolj dostopen od dose-
danjega.

Družina

iz dnevnika patronažne sestre

Kaj neki se godi tam pred hišo? Nič ne maraj — pred vsako hišo je kaj zanimivega. Postanem pozorna, ustavim se in gledam, še bolj pa poslušam. Janezek in Matiček, ki sta istih let, živita brezskrbno življenje — v glavi se jima nekaj »kuha«. Vidim, da imata neko skrivnost.

Matiček je lep, postaven svetlolas fant, navadno vedno čist, no, seveda je včasih tudi umazan, kot so njemu enaki, ki silno radi segajo po kamnih in se še raje spoprimejo z drevesi ali pa kar med seboj. Je dober tovariš, lepih navad, vedno gleda v oči in že veliko ve. Očka in mamica hodita v službo, nanj pa v njuni odsotnosti pazi sosed. Matiček je vedno zaposlen — je delaven fant. Vsak dan opravi dela, ki sta mu jih naročila starša. Ko pa se vrnete očka in mamica iz službe, takrat pa imajo vsi polne roke dela, vsi pomagajo v gospodinjstvu.

Janezek bi bil lahko podoben Matičku, pa se od njega zelo razlikuje. Temu ni sam kriv. Oče prihaja domov navadno zelo pozno ponoči, vedno sitnari in nadleguje družino, da kar trepetajo pred njim. Ves denar porabi za svoje užitke. Mati je utrujena, pre zaposlena, pogosto ni kos življenju, ki toliko terja od nje. Vse to se odraža na Janezku, ki je vedno na cesti — ima grde navade, je slaboten, zagrenjen in zanemarjen. S tovariši, ki mu niso enaki, pa je vedno sprt.

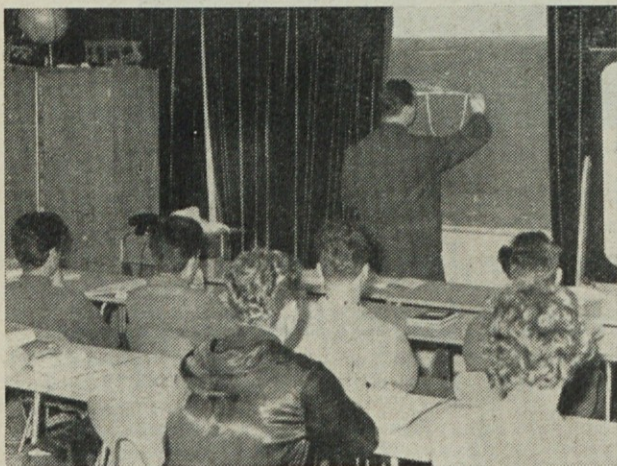
Družine so pač različne!

Naše družine se v glavnem izpreminjajo iz kmečke v industrijske, delavske, ali pa so polovične — industrijsko-delavske-kmečke družine.

V družini, ki je izključno industrijska, je velik problem stanovanje. Ker pa teh ni na razpolago toliko, da bi zadostili potrebam naših delovnih ljudi, si nekateri delavci omislijo svojo hišico. Da pa lahko graje, si ti ljudje morajo pritrgovati nekaj od svojih dohodkov, najraje v prehrani. Taka družina se seveda tudi množi, prihajajo otroci, ki so navadno v marsičem prikrajšani. Dostikrat so nezaželeni, primanjkuje jim nege in vzgoje (zaradi pomanjkanja časa — starši si gradijo lasten dom). Prehrana ni zadostna, obleka je slaba. V teh družinah je opaziti, da se zakonca kaj malo poznata, niti ne čutita potrebe, da bi kaj več razpravljala o medsebojnih odnosih, in tako se v družini življenjske težave še stopnjujejo. Na delovnih mestih pa so ti ljudje živčno razvrteni, navadno zelo slabotni in čestokrat zapadejo obolenjem.

Poznam pa tudi družine, ki si ne morejo zgraditi lastnega doma — hiše. Te stanujejo navadno v neprimernih prostorih, ki še zdaleka ne ustrezajo potrebam družine, za zdrav razvoj posameznika, predvsem otroka. Te družine se težko prilagodijo takemu življenju in čestokrat spregledajo še tiste pozitivne možnosti, ki se jim nudijo in ki so možne za lepše življenje. Zanemarjajo osebno higieno in higieno prostorov ter pravilno vzgojo otrok.

Družine, ki imajo primeren dom in jim je razen službe pri srcu še zemlja — se v svojem prostem času

Tečaj za kvalifikacijo — tov. Ukmar predava surovine

posvetijo domači grudi — to so ljudje, ki so preobremenjeni z delom, vendar so dobro ohranjeni in so zato bolj krepki. V življenju so kos težavam — radi pa pozabljajo na svoj dom.

Kako prijetno pa je opazovati družino z urejenim domom in urejenim družinskim življenjem. Vendar je takih družin zelo malo.

V našem življenju zaznamujemo dosti uspehov pa tudi neuspehov. Uspehi so dobrodošli — neuspehi pa delajo težave ne samo družini, temveč celo naši družbi.

Na naših malih gradimo bodočnost. Kakšna pa bo ta bodočnost, če:

- mislijo zakonci, da so za otroka storili že vse s tem, da mu nudijo hrano, obleko in denar,
- da se njihov otrok postavi s tem, če pravi, da ga je sram jesti črn kruh,
- mislijo, da so otroci slepi in ne vidijo, da njihovi starši iščejo svoje naslade pri drugi ženi ali možu,

- da so »srečni« tisti otroci, ki nimajo od staršev drugega kot duh po odprtem vinskem sodu ali so celo spočeti v pijanosti,
- kako je pri duši tistemu, ki od vsega svojega začetka ni zaželen s strani staršev,
- kakšen bo malček, ki ves dan posluša grde besede in ne vidi pri starših nobene samoodpovedi,
- morda si za spoznanje ogledimo izrečene žaljivke in celo pretepe med starši, ki so na dnevnem redu,
- in misel, ki je v družinah še globoko zakoreninjena, da gospodinjska dela pripadajo samo ženskemu spolu,
- in kako bomo vzgajali druge, če ne poznamo samega sebe, svoj lastni jaz.

Ljudje imamo navado, da vedno vidimo le tiste, ki jim gre bolje od nas, želimo jim biti enaki. Lepo bi bilo, če bi si vzeli za zgled stare Rimljane, ki so rekli, da se obdrži zdrav duh v zdravem telesu — saj poznamo izrek: »Mens sana in corpore sano!«

Venčeslav Perko ponovno predsednik sindikalne podružnice

V 4. številki našega glasila smo vam posredovali nekaj misli o nalogah naše sindikalne podružnice. Poročilo za naš list je napisala tov. Marica Vidmarjeva, ki je zajela snov z občnega zbora podružnice.

Tokrat vas želimo seznaniti predvsem z imeni oseb, ki so prejele na prvi seji IO sindikalne podružnice posebne zadolžitve.

Brez protipredloga je bil za predsednika naše sindikalne podružnice ponovno izvoljen tovariš Venčeslav Perko, mojster izmene v tkalnici. Zaupanje, ki mu je bilo s tem izkazano, pač potrjuje priljubljenost, ki jo uživa v kolektivu, in večšino, s katero je vodil podružnico že prejšnje leto.

Tajniško mesto je zasedel O. Lipovšek, tovarišica Pepca Jeretinova pa je bila izvoljena za blagajnika podružnice. Tovarišica Jeretinova že vrsto let vodi blagajniške posle, zato je prav, če je sprejela naše zaupanje tudi za tekoče leto, ker smo enotni v prepričanju, da je to delo poverjeno zaupni in vestni osebi.

Novo je imenovanje predsednika nadzornega odbora, katerega smo poverili tovarišici Lini Sitarjevi, ki je z nadzornim delom dobro seznanjena in ima tudi potrebno strokovno znanje za pregled zapiskov in blagajniških knjig.

Sindikalno podružnico bo zastopal v disciplinski komisiji tov. Franc Golob, mojster izmene v tkalnici. Tovarišica Majda Škrinjarjeva pa bo do nove razdelitve dela zastopala podružnico v komisiji za sprejem in odpoved delavcev. IO podružnice je bil mnenja, da za tekoče leto poverimo nabavljanje raznih predmetov potrošne in prehranske naravi posebnim osebam, ki bi vodila račun o tem in poročala članom IO. Soglasno je bil na to mesto izvoljen tov. Mirko Kašnik, vodja ključavničarske izmene.

Podružnico bo zastopal pred delavskim svetom in upravnim odborom njen predsednik tov. Perko.

Honorarni administrator podružnice ostane tov. Cilka Koncilija.

S formalnostjo o konstituciji novega vodstva je bila seja praktično zaključena, vendar je predsednik omenil še nekatere aktualne zadeve, katere bo moral IO v imenu podružnice takoj rešiti. Predvsem je potrebno misliti na pripravo potrebnega terena za realizacijo na občnem zboru sprejetih sklepov ter z aktivnim delom pomagati organom samoupravljanja in upravi podjetja do plodnega in uspešnega dela.

Prepričan sem, da bo novi odbor sindikalne podružnice zaupanja vredno vodil in vršil svoje delo in bo mogoče še več uspehov kot doslej, čeprav teh tudi v preteklosti ni manjkalo.

Kolektiv, ki šteje preko 1100 članov, ima praktično vse zaposlene včlanjene v sindikalno organizacijo. To

je brez dvoma velik politični uspeh. Prav ta kolektiv pa ima tudi velike želje, katere seveda ne bodo brez izjeme vse rešljive, upajmo pa, da bodo vsaj glavne v vsestransko zadovoljstvo rešene. Ne pozabimo pa, da je pri vsem delu potrebno sodelovanje in to od vas pričakujemo.

O. L.

Iz upravnega odbora

Upravni odbor je sprejel načelni sklep, da se bo razlikla za vožnjo na delo in z dela izplačevala samo delavcem, za katere ima podjetje neposreden interes.

Z ekipo »Elektrosond« iz Zagreba naj se tehnično vodstvo dogovori za poglobitev našega vodnjaka.

Upravni odbor je preveril in potrdil nagrade tiskarjem, ki so izven delovnega časa tiskali embleme za Jugolinijo v Reki. Nagrade znašajo 6354 din na osebo.

Sprejet je bil predlog kadrovskega sektorja o službenih oblekah vratarjev, nočnih čuvajev in gasilcev.

Ženski gasilski ekipi, ki se bo udeležila pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane«, se da na razpolago platno za hlače in bluže. Prav tako se jim oskrbi prevoz in povrne nadomestilo.

Odobren je ogled gasilske razstave v Kölnu naše mu gasilskemu častniku Matevžu Burji.

Mrzle malice se bodo odslej prodajale dopoldne od 9. do 11. ure in popoldne od 17. do 19. ure. Prav tako se korigirajo tudi cene. Siru in salami se zviša cena za 5 din, za prav toliko pa se zniža pri slanini.

Tov. Urankarju Alojzu se na njegovo prošnjo odobri povrnitev stroškov za obisk tečaja na Elektrogospodarski šoli v Ljubljani.

Z novim zakonom o delovnih razmerjih obstoje večje možnosti za uvedbo proste sobote. Pripravila se bo anketa z več možnimi variantami.

Za potrebe organizacij v podjetju in za člane samoupravljanja bomo nabavili več publikacij pri Zavodu za družbeno samoupravljanje.

Na predlog komisije za tehnične izpopolnitve sprejme UO sklep, da se izplačata nagradi Alojzu Zupanu za njegovo izvedbo »Mazanje jacquardskega vodila« 2000 din in Edi Rojcu za predlog v zvezi s poljsko progo 5310 din.

Na predlog predsednika UO sprejmejo člani sklep, da se zapisnikarju delavskega samoupravljanja odobri nagrada v višini 10 000 din za trud v preteklem letu.

Se zadnji pregled — nato pa se tkanina odpremi kupcu

Nabava in prodaja v mesecu februarju 1961

Surovine:	Nabavljeno kg	Porabljeno kg
LD	92 236	24 002
LK	7 178	19 945
KD	30 028	25 641
KK	8 047	9 283

Preja:

Bombažna — nabavljena	45 795,8	51 848,3
Stanična — nabavljena	11 847,3	4 304
Konopljena — domača proizvod.	25 042	29 181
Lanena — nabavljena	4 330,5	—
Lanena — domača proizvodnja	41 436	37 770

Premog:	527 700 kg	532 800 kg
---------	------------	------------

Tkanine:	Proizvodnja m ²	Prodaja m ²	+ — prodaja na marec 1960
Bombažne	74 977	88 278	— 14,9 %
Lanene	31 976	45 140	— 22,6 %
Pollanene	175 711	166 577	+ 25,7 %
Konopljene	34 045	33 346	+ 4,4 %
Bombaž — konoplja	14 214	13 640	+ 100,0 %
Lan — konoplja	4 735	6 339	+ 69,7 %
Gasilske cevi — kg	4 039	4 747	+ 125,0 %
Operti	—	—	— 100,0 %

Makulturnega blaga je bilo v marcu 1961 2933 m², a v istem mesecu lanskega leta 2764 m².

Prodajo tkanin smo v letošnjem marcu presegli za 6,63 %, kar je še zadovoljivo v sedanji situaciji.

V marcu je izšlo več uredb, ki so razjasnile pričakovane spremembe v gospodarstvu. Med drugim je stopilo v veljavo dne 8. t. m. znižanje cen nekaterim tekstilnim izdelkom v višini od 10 %—25 %. Naše podjetje je izvedlo znižanje v bombažnih tkaninah in izdelkih iz stanične preje. Tržišče se zelo počasi urejuje, plačila za prodano blago slabo dotekajo. Vzrokov za tako stanje je več, izvor je predvsem na strogih ukrepih nove finančne politike.

Glede surovin je zelo negotova situacija. Konoplje v boljših vrstah je komaj dobiti za kritje potreb in sicer v dolgem in kratkem vlaknu. Lan bi se količinsko še dobil, ne pa kvalitetno. Z bombažno prejo pa se bo kritično stanje še stopnjevalo, ker predilnicam primanjkuje vlakna. Izboljšanje situacije se bo začelo šele v juniju.

Kako smo delali v mesecu februarju 1961

Izpolnitev količinskega plana:	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava z letom 1960. Leto 1960 indeks 100
Predilnica	103,0 %	115,0 %
Tkalnica	94,4 %	99,9 %
Gasilske cevi	118,3 %	219,0 %
Zatkani votki	97,9 %	99,4 %

Izpolnjevanje norm:

Predilnica	123,7 % v normi je delalo 247 delavcev
Tkalnica	113,7 % v normi je delalo 485 delavcev
Oplemenitil.	122,2 % v normi so delali 104 delavci
Tiskarna	125,0 % v normi je delalo 22 delavcev

Povprečno preseganje norm za celo podjetje je bilo 119,4 %. V normi je delalo 858 delavcev.

Konec marca smo imeli v delovnem razmerju 1093 delavcev in 7 vajencev.

V predilnici je bil v konopljeni preji plan le z 88,9 % dosežen. Vzrok je v slabši kvaliteti konopljenega vlakna, ki je imelo velike količine pezdiranja.

Tkalnica ni dosegla planirane količine, ker so bili zastoji zaradi pomanjkanja bombažne preje. Izpad produkcije znaša 20 200 m² in je narasel za 43 % od meseca februarja. Nabava bombažne preje je še vedno otežkočena in bo do najhujše krize prišlo v mesecu maju in juniju. Ostali oddelki so obratovali brez večjih zastojev, edino v tiskarni je bilo delo ovirano zaradi pomanjkanja vode. Pritisk v vodovodu je nizek in je dotok vode v drugo nadstropje slab. Zastojev zaradi prekinitve električne energije ni bilo. V mesecu marcu je bil montiran nov foulard za barvanje tkanin.

Vi vprašate — mi odgovarjamo

V zvezi z večjimi investicijami v našem podjetju za tekoče leto smo se z nekaj vprašanji obrnili na našega tehničnega vodjo tov. Rebernika.

Vprašanje: Katere investicije v našem podjetju bodo letos najvidnejše?

Odgovor: Med največjimi bo gotovo preureditev dvorišča in kanalizacije, saj je to problem, o katerem razpravljamo že več let in bo letos končno uresničen. Seveda pa je to samo ena izmed mnogih investicij, saj bo potrebno letos preurediti tudi kotlišče v kotlarni, poglobiti vodnjak, ker sedanji ne ustreza več naši porabi vode v sušnih mesecih, poglobiti ga bo treba za okrog 20 metrov, potem je tu še preureditev vhoda v predilnico, kar bo v lastni režiji, in seveda čistilna naprava, za katero pa moramo dobiti še potrjene načrte. Poleg vsega tega pa moramo končati dela v naši menzi in novih delavnicah.

Vprašanje: Kakšen pa bo redosled vseh teh del?

Odgovor: O tem je zaenkrat težko dati odgovor, ker ta dela potrebujejo precej delovne sile in materiala.

Vprašanje: Predvideni zaključki le-teh?

Odgovor: Menza bo gotova do 17. septembra, dvorišče, delavnice in poglobitev vodnjaka pa do konca leta. Za ostale investicije pa je govoriti zaenkrat o njihovi dokončni uresnitvi še nekoliko prezgodaj.

Vprašanje: Samo še to: Kaj pa sredstva in njihova vsota?

Odgovor: Vsa navedena dela nas bodo stala okoli 25 000 000 din,

V zvezi z reorganizacijo upravnega odbora TD Partizan smo zaprosili novega predsednika društva, tov. Žiberta, za nekaj odgovorov.

Vprašanje: Kakšne so perspektive društva?

Odgovor: Nekega novega načina dela s člani verjetno ne bomo našli, vendar pa bomo skušali usposobiti predvsem vodnike, da bodo svojim vrstam pokazali več kot so do sedaj. S tem bodo vadbene ure mnogo bolj zanimive.

Vprašanje: Kam se bo usmerilo glavno delo društva?

Odgovor: Usmerili se bomo predvsem na športne panoge kot so: odbojka, košarka, namizni tenis in šah ter na redno telovadbo z vsemi telovadnimi vrstami. Sedaj nam je uspelo sestaviti tudi moško vrsto članov.

Vprašanje: Kot predsednik društva imaš gotovo kakšno željo glede na sodelovanje med kolektivom in društvom?

Odgovor: Upam, da bo sodelovanje med upravo podjetja in UO društva tako kot je bilo do sedaj, želim pa, da bi prišlo v naše vrste čim več mladine iz kolektiva.

Potovanje na Poljsko

V okviru sindikata tekstilcev in usnjarjev Jugoslavije je bila določena grupa 15 ljudi za obisk in izmenjavo sindikalnih delavcev med Poljsko in Jugoslavijo. Tudi iz Slovenije smo bili določeni trije. Seveda gre zahvala tudi UO, ker mi je omogočil to potovanje. Datum odhoda iz Beograda, kjer smo se vsi zbrali, je bil določen na 8. marec. V dopoldanskih urah smo imeli še kratek posvet na Centralnem odboru ter določeno uro za zbor na kolodvoru. Imeli smo rezervirana dva oddelka v vagonu brzovlaka Beograd—Varšava. Malo smo se spogledali, ko smo videli, da bo treba potovati polnih 30 ur v drugem razredu tako rekoč brez spanja. Vendar je bila ta bojazen odveč, ker nam je bil skozi Madžarsko in Češkoslovaško cel vagon na razpolago. Tamkajšnji državljani se namreč malo vozijo z vlakom. Preko Madžarske smo se vozili ponoči in ni bilo ničesar videti, prav tako tudi po enem delu Češke. Bila je vseskozi sama ravnina in nič zanimivega. Ko smo 9. marca, nekako ob 11. uri dopoldan, prešli češko-poljsko mejo, so nas že na prvi postaji čakali zastopniki Centralnega odbora sindikata tekstilnih in usnjarjskih delavcev Poljske. Carinske formalnosti smo dokaj hitro opravili ter dalje potovali z avtobusom, ki je bil last nekega čevljarskega podjetja. Dodeljen nam je bil tudi tolmač, da smo se lažje sporazumeli. Dasiravno so Poljaki slovanski narod, je precej razlike v govorici, še več pa v pisavi. No, in tako smo nadaljevali pot skozi pokrajino, podobno naši Dolenjski, do mesta Bijelsko, kjer smo imeli v eni izmed restavracij skupno kosilo, ki se je po 24-urni vožnji že kar prileglo. V tem mestu je tudi velika tekstilna tovarna, vendar nam te niso pokazali, ker smo bili utrujeni od potovanja in pa, ker smo morali priti še isti dan na cilj — Zakopani.

Tako smo nadaljevali pot po lepi pokrajini ter prispeji zvečer ob 19. uri v dom Kaprys PWP, ki je delavski počitniški dom.

Dom ima izvrsto restavracijo in klubsko dvorano. Kapaciteta doma je 35 postelj s centralno kurjavo in kopalnicami. Dom je last Centralnega odbora in v njem preživljajo svoj dopust člani sindikata in njihovi svojci. Dom je odprt preko celega leta.

Zakopani so zimsko letovišče z lepo okolico in naravnimi gorskimi lepotami. Tu vsako leto prirejajo zimske igre. Skakalnica je zgrajena za skoke do 110 m in v tem jo naša planiška prekaša. Letos bo dograjen tudi športni stadion z vsemi objekti, med drugim tudi z zaprtim plavalnim bazenom. Leta 1962 bodo namreč tu mednarodne fizikturne igre. Iz Zakopan so možni enodnevni izleti v razne doline in na grebene pogorja Tatre, ki obkrožajo dolino Zakopan.

Hiše v tem mestu in še v nekaterih ostalih predelih, kjer smo bili, so večinoma lesene z visokimi strehami (tirolski slog). Promet po mestu se vrši z avtobusi, avtotaksiji in izvoščki.

Že naslednji dan smo naredili kratek izlet do podnožja visokih Tatr. Izlet je bil sicer lep, le hoja po snegu ni bila prijetna, ker smo imeli čevlje bolj za ples kot za na planino. Drugi dan bivanja smo se odpravili na izlet v dolino Koščilinsko. Peljali smo se z

zakopanskim tramvajem (izvoščki). Ta dolina slovi zaradi lepih smučišč in raznih sten za plezalce, od katerih pa baje še niso vse osvojene. V skalah so tudi podzemskie jame, ki pa še niso vse raziskane. Dostop je v tem času otežkočen zaradi snega in ledu.

V planinski postojanki »Hala Ornak«, kjer je tudi sedež gorske reševalne službe in meteorološka postaja in 1100 m nadmorske višine, smo imeli kratek počitek. Nazaj grede smo imeli priliko videti tako imenovano pisano dolino, o kateri govori legenda, da so se v njej zadrževali razbojniki, ki so ropali trgovce, ki so prenašali svoje blago iz Češkoslovaške proti Krakovu.

Nastopili so deževni dnevi in mraz, zato smo te dni izkoristili za razgovore o sindikalnem delu pri njih in pri nas ter o samoupravljanju. No, o tem pozneje.

En dan pa smo kljub slabemu vremenu, saj je ves dan snežilo, krenili z avtobusom v Krakov. Krakov je oddaljen od Zakopan okrog 120 km. Vozili smo po lepi pokrajini, kjer teče reka Dunajc, ki je slika naši reki Savi, samo da ni tako umazana, ker morajo imeti tovarne filtre za čiščenje odpadnih vod. Spotoma smo si ogledali razvaline gradu Carštin ob Dunajcu. Vendar se nismo povzpeli do samih razvalin, ker tovarišice niso imele primernih pet na čevljih. Nadaljevali smo pot skozi vas Debno, kjer stoji znamenita lesena cerkva še iz leta 1254. Na Poljskem ima namreč vsaka cerkev svojo zgodovinsko vrednost. In ravno zato so nam jo hoteli pokazati. Njihova legenda pravi, da so jo postavili na tem mestu razbojniki, ki so ropali trgovce na poti iz Poljske na Madžarsko. Kot že omenjeno, je cerkva popolnoma lesena, kar na Poljskem ni redek primer. Poslikana je vsa z rastlinskimi barvami v narodnih motivih vseh dežel sveta, celo Kitajske. Razkazujejo jo kot izredno turistično zanimivost.

Pri nadaljnjem potovanju proti Krakovu smo se ustavili v obcestni gostilnici, ker nam je že krulilo po želodcih. Ta gostilnica stoji na samem, zgrajena je se-

Peljali smo se z zakopanskim tramvajem

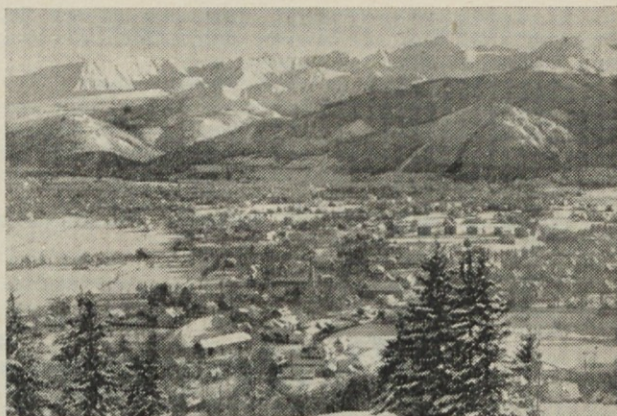
veda iz lesa. Notranja oprema nas je kar presenetila, ker izgleda tako kot soba iz pravljičice. Stolčki so narejeni iz smrekovih korenin, mize pa iz štorov. Luči, ki visijo izpod stropa, so iz hlevskih latern, stenska ura s kukavico pa še bolj poživiti ta romantični kotiček. Po stenah visijo najrazličnejši okraski iz lesa. V kotu sobe stoji butanska bomba za kurjenje plinskega štedilnika. Bomba je oblečena v žametasto blago in na vrhu bombe sedi Kuštravi Kasper ali po naše Vaški Cene. Postregli so nam z narodno pijačo »herbato«, kar mi imenujemo čaj.

V Krakov smo prispeli precej pozno. Krakov je mesto s 400 000 prebivalci in je bivša prestolnica Poljske, kjer se je stekalo vse bogastvo dežele. Tu je nešteto spomenikov zgodovinske vrednosti, vsak zid, vsak stolp ima svojo legendo. Na te spomenike so Poljaki izredno ponosni. Njihova zgodovina je tako povezana s cerkvijo, da tega še v današnjem življenju ne morejo ločiti. Ko so nam govorili o tem ali onem velikem uporniku ali borecu za pravice ljudstva ali pesniku itd., se je na koncu izkazalo, da je bil to plemič ali duhovnik.

Med drugimi znamenitostmi smo si ogledali v sredini mesta tudi tako imenovani stolp mučenja iz 13. stoletja. V ta stolp so v tistem času zapirali in mučili ljudi. Zdaj je v stolpu zvezdoslovski muzej. Tudi znamenite krakovske katedrale nam niso pozabili pokazati. Ponaša se z velikim glavnim oltarjem, saj ni na njem nič manj kot 19 kg zlata.

Na kosilu smo bili v prvorazrednem hotelu, ki ima tudi svojo zgodovino, saj je bil v tem hotelu prirejen ob priliki kronanja kralja Kazimirja Velikega leta 1370 sprejem.

Približno 20 km iz Krakova je po vojni zgrajeno novo mesto samih blokov pod imenom »Nova Huta«,

Pogled na Zakopani

kjer že stanuje 100 000 prebivalcev. Z gradnjo še vedno nadaljujejo. V neposredni bližini so zgradili tudi veliko železarno, imenovano »Huta Lenina«. Pred samim vhomom v ta ogromni železarski kombinat sta zgrajeni tudi dve petnadstropni palači, kjer je direkcija podjetja in ostala administracija. Tovarniški objekti stojijo na površini 364 ha, tako da potrebujejo za promet med oddelki avtobuse in osebne avtomobile. Podjetje je bilo v izgradnji 10 let in zdaj zaposluje 17 000 ljudi. Do konca leta 1959 ga je država vzdrževala z dotacijami, v letu 1960 pa so že dosegli čisti dohodek v višini 1½ milijarde zlotov.

(Se nadaljuje)

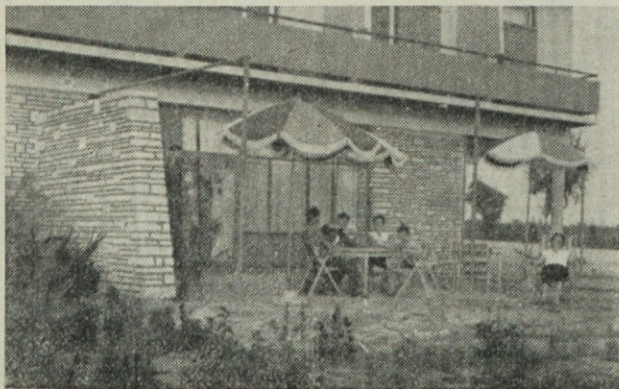
Bliža se čas dopustov

Cas za dopuste in oddih je pred vrati. Kje bomo preživeli svoj dopust? Nič lažjega, saj imamo svoj počitniški dom v Umagu in na Mali planini. Tisti, ki želijo prebiti svoj dopust ob morju, se bodo odločili za Umag, in drugi, ki jim bolj prija gorski zrak, pa za prijetno kočico na Mali planini. Zato si že zdaj rezervirajte penzion v enem ali drugem domu oddiha. Prijavite se pravočasno, da ne bo pozneje negodovanja. Kakor vam je znano, je dom na Mali planini oskrbovan skozi vse leto, medtem ko bo dom v Umagu letos oskrbovan od 20. maja do 30. septembra.

Izmenje v Umagu bodo ob nedeljah in sicer:

odhod iz Jarš ob 5. uri zjutraj, povratek iz Umaga pa ob 17. uri. Dvajsetminutni postanek v Postojni. Ob dnevih menjave je prevoz samo za tiste člane kolektiva, ki bodo porabili svoj dopust v počitniškem domu.

Cena penziona je dvojna in sicer:

Na dopustu v lanskem letu

v predsezoni in po sezoni je za člane kolektiva in njih ožje svojce 300 din na dan, v sezoni pa je dnevni penzion 450 din in 25 din za turistično takso, to je skupaj 475 din.

Predsezona je v mesecu maju in juniju, v sezoni pa mesec september in seveda tudi oktober, če bi bilo še ugodno vreme za bivanje na morju. Glavna sezona je v mesecu juliju in avgustu.

Za otroke do 12. leta starosti se zaračuna polovična cena, oziroma izven sezone 180 din na dan in v sezoni 300 din na dan. Za otroke do treh let starosti se plača samo v primeru, če prejemajo polovični obrok hrane.

Svojci so samo mož, žena in nepreskrbljeni otroci.

Iste ugodnosti uživajo tudi naši upokoјenci, vendar samo izven sezone in seveda samo tisti, ki so bili upokoјeni v našem podjetju. Svojci upokoјencev se smatrajo za tuje goste, za katere bo znašal dnevni penzion izven sezone 680 din, v sezoni pa 980 din. Za otroke tujih gostov do 12. leta starosti se zaračuna izven sezone dnevni penzion 490 din, v sezoni pa 700 din. Samo prehrana za tuje goste bo znašala izven sezone 565 din, v sezoni pa 865 din dnevno.

Odhodno kosilo znaša za člane kolektiva in ožje svojce 200 din, za otroke članov do 12. let 150 din, za tuje goste 400 din in za otroke tujih gostov do 12 let 200 din.

Vožnja za člane kolektiva znaša 600 din, za tuje goste pa 1000 din v obe smeri. Za otroke do 12 let se vožnja ne zaračunava, seveda tudi niso upravičeni do sedeža.

Ista višina dnevnega penziona velja tudi za bivanje v domu na Mali planini.

Izraba dopusta z znižanim penzionom je dovoljena samo do največ 14 dni. Kdor pa želi prebiti dalj časa na odmoru v naših domovih, plača polno ceno.

Poslužujte se teh ugodnosti in si privoščite po celoletnem delu prepotrebni oddih.

Personalne izpremembe

Vstopi:

1. šarc Milan, delavec na kardi v predpredilnici, vstopil 28. 3. 1961,
2. Škrinjar Majda, medicinska patronažna sestra, premeščena iz Obratne ambulante »Induplati« Jarše, dne 1. 4. 1961,
3. Rifel Cecilija, šivilja v šivalnici, vstopila 1. 4. 1961,
4. Tivadar Alojzija, pomočnik tiskarja, vstopila 3. 4. 1961,
5. Hauptman Franc, mazač strojev v tkalnici, vstopil 5. 4. 1961,
6. Hamulič Halil, dvoriščni in transportni delavec, vstopil 5. 4. 1961,
7. Fojker Oliver, tekstilni tehnik-predilec, vstopil 15. 4. 1961,
8. Šalika Marta, del. v oplemenitilnici, vstopila 17. 4. 1961,
9. Pavlič Anton, dvoriščni in transportni delavec, vstopil 18. 4. 1961.

Izstopi:

1. Topič Branko, dvoriščni in transportni delavec, izstopil 27. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,
2. Bevk Valerija, tkalka v tkalnici, izstopila 29. 3. 1961, odšla na podlagi lastne odpovedi,
3. Zot Anica, uslužbenka v knjigov. osebnih dohodkov, izstopila 31. 3. 1961, na podlagi lastne odpovedi,
4. Bernot Marija, previjalka v pripravljalnici, izstopila 31. 3. 1961, na podlagi lastne odpovedi,
5. Zupin Franc, predilec v predpredilnici, izstopil 31. 3. 1961, na podlagi lastne odpovedi,
6. Jurak Štefka, pomočnica v mokri predilnici, izstopila 7. 4. 1961, sporazumno z upravo podjetja,
7. Fridl Ludvik, dvoriščni in transportni delavec, izstopil 15. 4. 1961, na podlagi lastne odpovedi,
8. Zibert Otilija, predica v mokri predilnici, izstopila 15. 4. 1961, sporazumno z upravo podjetja,
9. Dolinšek Ana, pomočnica v mokri predilnici, izstopila 17. 4. 1961, sporazumno z upravo podjetja,
10. Hamulič Halil, dvoriščni in transportni delavec, izstopil 19. 4. 1961, na lastno željo.

Poročili so se:

1. Rusjan Nežka iz pripravljalnice, poroč. Dormiš.

V kinu Induplati bodo predvajali

20. in 21. maja: Francoski kriminalni film »TATTOVI DRAGULJEV«. Mednarodni gangster Belar ponuja ukradene dragulje. Načelno je pogodba že sklenjena, vendar z daljšim odplačilnim rokom, s katerim želi kupec ukradene robe, Morasi, pridobiti nove sodelavce, da bi lahko skupno napadli Belara in prišli na najcenejši račun do draguljev.

Med dogajanjem pride do obračunavanja. Belar ubije Boba, dragulje pa skrije na novo mesto. Toda takoj zatem ga prime policija, ki ga zaradi pomanjkljivih dokazov izpusti. Ko gre ponovno po svoje dragulje, vidi, da je te porinil v morje skupaj s skrivališčem buldozer, ki je tod ravnal teren. Zanimiv film, v katerem nastopajo znani francoski igralci Jean Claude Pascal, Raymond Rouleau, Roger Hanin ter številne plesalke v barskih oblačilih in brez njih.

27. in 28. maja: »RISARKA MODELOV« ali kreatorka je naslov ameriškega barvnemu cinemascopu filmu, v katerem igrajo glavne vloge Gregory Peck, Lauren Bacall, Dolores Gray, Sam Lavene in drugi. Mike Hagen je športni novinar za neki njujorški časopis. V Kaliforniji se seznani s kreatorko Ma-

rillo. V bučni in ne preveč trezni noči se zaljubi v dekle in naslednji dan ugotovi, da se je celo poročil z najslavnejšo modno risarko Amerike Marillo. Toda njun zakon ni srečen, ker Mikea ne zanimajo revije in sprejemi, Marilla pa ne uživa na boksarskih matchih in drugih športnih prireditvah. Ko Mike prične s pisarjenjem o podzemni dejavnosti, ki igra važno vlogo pri izidih športnih dvobojev, se stvar zaplete in številni gangsterji popadajo od krogel iz samokresov. Mikea reši njegova žena Marilla in v najbolj dramatičnem trenutku se šele zavesta, da le spadata skupaj in zato ostaneta oziroma postaneta dobra zakonca.

3. in 4. junija je na sporedu ameriški film »PRINC IN IGRALKA«, posnet v produkciji Marlyn Monroe. Sama igra poleg Laurence Oliviera tudi glavno vlogo s Sybil Thorndickeovo, Rihardom Wattisom in Jeremy Spencerom.

Film se dogaja v Londonu ob priliki kronanja. Osebe, ki nastopajo, so iz čudnih balkanskih dežel (Karpacije) in niso nič drugega kakor zgodovinski spomini. Toda to je vse, kar pri filmu moti, sicer je odličen film, ki pripoveduje o ljubezni med regentom Carlsom in igralko Elsi. Neprimerno vedenje regenta do kralja (regentov sin) odbija Elsi. Seveda pride do kompliciranih trenutkov, ko ostaneta v očišavljeni sobi z vedno slabšo osvetljavo Elsi in vojvoda sama. V naslednjem prizoru in nadaljevanju vidimo, da želi vojvoda, da bi Elsi kar najhitreje izginila, medtem ko se je ona močno zaljubila v vojvoda. Za zadevo izve tudi kraljica mati. Tako je Elsa povabljena na kronanje. Končno uspe celo pomiriti očeta in sina ter s slovesom, da se vrne k vojvodi, ko ta ne bo več regent, odide nazaj h gledališču.

Seveda regent obljudi, da se bosta s tem pogojem prav kmalu zopet videla.

10. in 11. junija bo na sporedu italijanski film »OKNO PROTI LUNA PARKU«. Zaman si Aldo prizadeva, da bi našel pošteno zaposlitev. Zato oddide v inozemstvo. Trdno je prepričan, da se bo vrnil šele tedaj, ko bo imel dovolj denarja za ženo in sina, katera zapuša. Toda vrnil se je prepozno. Sin ga ne spozna — predolgo ga ni videl. Otrok ima za očeta tujca, pravi oče pa je za otroka tujec, ker ga pozna samo iz materinega pripovedovanja.

Rigeto se imenuje tujec, ki je otroku bliže kakor pravi oče, zato je začel Aldo sumiti. Pri obračunavanju pove Rigeto, da je bil napram njegovi ženi dostojen prijatelj z eno samo željo, da pomaga otroku do primerne izobrazbe. To in samo to je razlog, zakaj se zanima za malega in zakaj mu je ta tako zelo vdan.

Šele sedaj razume Aldo potek dogodkov. Ko hoče odpotovati in se tako umakniti, pridobiti otrokovo zaupanje in postane »srečni oče«.

Zelo dober film, ki si ga je vredno ogledati.

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in v nedeljah ob 17. in 19. uri.

Za številan obisk se priporoča

Uprava kina INDUPLATI

VSEBINA:

J. Ukmar — Osebnih dohodki — Iz upravnega odbora	M. Surk — Vi vprašujete — mi odgovorjamo
M. Škrinjar — Družina — iz dnevnika patronažne sestre	I. Sešek — Za smeh in razvedrilo
I. Deržič — Potovanje na Poljsko — Bliža se čas dopustov	— Fotoreporter
O. Lipovšek — Venčeslav Perko, ponovno predsednik ...	V. Habjan — Personalne izpremembe
— Kino spored	
J. Mavko — Prodaja v marcu	
F. Rebernik — Kako smo delali	

Izdaja v 800 izvodih kolektiv tovarne »Induplati«. Odgovorni urednik Jože Klešnik. Tiskala in klišaje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Za smeh IN razvedrilo

Ko sem ondan že pripravljala reportažo za Kono-plan, sem zakasnila, ker sem čakala na nove moderne mizice za kuhanje kave v pisarnah. Sedanji prebivalci pisarn se močno utrujajo, ko med delovnim časom kuhajo kavo na tleh, namesto da bi udobno sedeli pri tako važnem opravilu.

No, ko ravno o mizicah gre, pa še stole naročimo, sem si mislila, in ne samo to. V bloku bi potrebovali tudi pomožnega hišnika, ki bi za glavnim hišnikom nosil stol, da ne bi vedno stal.

Za pisarne bi bilo treba naročiti tudi okvirje za časopise, ker bi se na ta način bolje počutili pri čitanju DELA, katerega sicer nimajo.

Vratarje pa prežagajmo na pol, da jih bomo imeli dovolj. Odkar je možen izhod še južno od tovarne, se te možnosti poslužuje kar lepo število koristnikov.

Odkar mleko ni več prismojeno (iz naše kuhinje), je zabeljeno z nohti. Ker krave na vimenih nimajo nič roževinastega, je prav verjetno, da so nohte v mleko strigle naše kuharice oziroma osebje, ki ima opravka s pripravo mleka.

Pa še drugič kaj, in lep pozdrav do tedaj

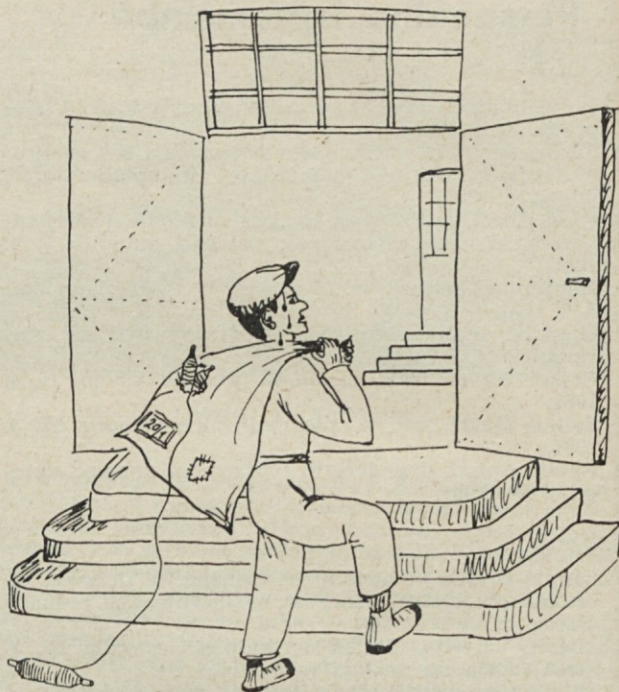
vaša Špela.

Od našega posebnega dopisnika iz Jeruzalema smo pravkar izvedeli, da je izraelska vlada pristala na to, da se nadaljuje sojenje Eichmannu v Jaršah. Celico za morilca milijonov so že pripravili v oplemenitilnici, sodniški zbor bo zasedal na stojalu za pripravo barvil (za foulard), gledalci pa bodo, kot običajno, stisnjeni k vratom. Glavna dela so že končana, če pa bi se Eichmann odrekel naši gostoljubnosti, bodo v tej celici do nadaljnjega mojstri iz oplemenitilnice.

Priporočilo

Priporočam se za tisti moped, ki ga bo sindikat dobil od Tomosa zastoj. Na sestanke se bom vedno pripeljal.

Jaka

Avtomacija na pohodu

Prošnja

Podpisana Špela Konoplanova prosim naš sindikat, da mi omogoči nabavo mopeda. Vsak dan se bom vozila v službo zelo daleč. Iz Jarš na Duplico—Mengeš—Trzin—Domžale—vratarnica, in seveda po isti poti domov.

Špela Konoplanova

Rešitev izpolnjevanke:

1. Direktor, 2. Področje, 3. Tkalnica, 4. Doktorat, 5. Konoplja, 6. Mikalnik, 7. Tiskarna, 8. Dnevnik — v peti navpični vrsti je beseda Konoplan.

Izzrebani so bili:

1. nagrada: Ručigaj Anton — predilnica,
2. nagrada: Per Ivanka — tkalnica,
3. nagrada: Šarc Zofi — pripravljavnica.

Tovarna pozamenterije

»Trak«

MENGES

proizvaja:

elastične trakove v raznih širinah

atlas trakove

svilene trakove

lepljeni adjustirni trak

ter razne vrvce in trakove po želji kupca

Nizke cene odlična kvaliteta